

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indebærer indholdsmæssigt væsentlige ændringer på tre af den gældende lovs områder:

- centralbiblioteksområdet, hvor styring og finansiering foreslås overført fra amtskommunerne til staten
- skolebiblioteksområdet, hvor de væsentligste bestemmelser forudsættes overført til folkeskoleloven og
- tilskudsområdet, hvor tre rådighedssummer foreslås sammenlagt til én udviklingspulje for folke- og skolebiblioteker.

Som noget nyt i forhold til gældende lovgrundlag foreslås endvidere statens rolle i lånesamarbejdet i forhold til folkebiblioteksområdet præciseret, idet de særlige statslige overbygningsfunktioner defineres i lovforslaget, og der åbnes mulighed for fastsættelse af regler for de statslige og statsstøttede bibliotekers virksomhed i forhold til folkebibliotekerne.

Det nuværende lovgrundlag på folke- og skolebiblioteksområdet, jf. nedenfor, består af en lovbekendtgørelse fra 1985 samt fire ændringslove. Af ordensmæssige grunde er det nu ønskeligt at fremsætte et samlet lovforslag og ikke en ny ændringslov.

En række af bestemmelserne i forslaget er ikke ændret i forhold til de gældende bestemmelser. Der er således ikke ændret væsentligt ved formåls- og materialevalgsbestemmelserne. Det har dog været anset for ønskeligt at indføje en hensigtserklæring vedrørende tilbud af elektroniske -og audiovisuelle materialer. Det er endvidere i bemærkningerne præciseret, at folkebibliotekerne bør skærpe opmærksomheden med hensyn til anvendelsen af materialevalgskriterierne det vil sige kvalitet, alsidighed og aktualitet.

Bestemmelserne vedrørende de lokale folkebiblioteker er stort set de samme som de, der gælder nu.

Som noget nyt har man ønsket at præcisere, at folkebibliotekerne bør bestræbe sig på at tilpasse åbningstiderne til brugenes behov.

Gældende lovgivning m.v. på folke- og skolebiblioteksområdet

Det gældende lovgrundlag er Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 384 af 22. august 1985 af Lov om folkebiblioteker m.v.

Hertil kommer de ændringer, der følger af lov nr. 337 af 24. maj 1989, lov nr. 377 af 7. juni 1989, lov nr. 227 af 6. april 1990 samt lov nr. 279 af 29. april 1992.

De nærmere bestemmelser om folkebiblioteker og skolebiblioteker er fastsat i Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 658 af 14. december 1983 om folkebiblioteker med senere ændringer og Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 392 af 5. juli 1984 om skolebiblioteker i folkeskolen.

Baggrund for forslaget

I betænkning 1143/1988 »Kommunernes udgiftspress og styringsmuligheder« (Lotz-udvalg II) blev der fremsat forslag om, at skolebiblioteksordningens nærmere udformning overlades til primærkommunerne. Dette forslag resulterede i gennemførelse af lov nr. 227 af 6. april 1990 om en forsøgsordning på skolebiblioteksområdet, hvor kulturministeren kunne dispensere fra en række af bestemmelserne vedrørende skolebiblioteker. Resultaterne af forsøgsordningen skulle vurderes senest i 1992 under hensyn til blandt andet den planlagte revision af folkeskoleloven.

I betænkning 1168/1989 »De kommunale opgavers fordeling og finansiering« (Lotz-udvalg III) blev der fremsat forslag om, at finansiering og styring af centralbibliotekerne overføres fra amtskommunerne til primærkommunerne. Dette forslag har siden været genstand for en bred debat.

Det har endvidere i nogen tid været drøftet, om der var behov for en effektivisering og forenkling af tilskudsordningerne efter den gældende bibliotekslov.

I juni 1992 nedsatte Kulturministeriet en arbejdsgruppe med repræsentanter for ministeriet, Statens Bibliotekstjeneste og Kommunernes Landsforening, der skulle forberede en ændring af lov om folkebib-